

Вестник за деца

Издава: I "а" клас при Гимназия с преподаване на чужди езици - град Плевен

ПОНЕДЕЛНИК, 22 МАРТ 2010 Г.

ПЛЕВЕН, ГОДИНА XV, БРОЙ 4

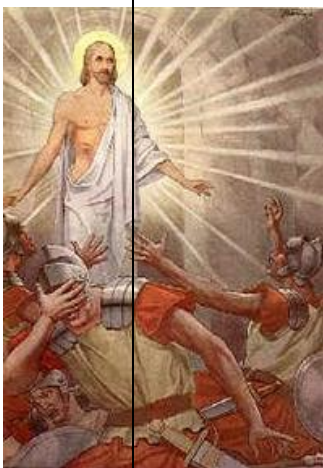
КАЛЕНДАР НА БЪЛГАРСКИТЕ ПРАЗНИЦИ И ОБИЧАИ

ВЕЛИКДЕН – ВЪЗКРЕСЕНИЕ ХРИСТОВО

Празникът на празниците за всички православни християни, който прославя прехода към вечността...

Възкресение Христово - Великден (Пасха) е църковен и официален празник у нас - той е и най-големият празник за вярващите християни. Чества се всяка пролет в продължение на 3 дни от неделята след Цветница. Датата му е подвижна, тъй като зависи от първото пролетно пълнолуние за съответната година. Подготовката за празника започва 10 седмици преди Възкресение, в които църквата подготвя вярващия християнин за тържеството на духа над плътта - победата на Исус Христос над смъртта.

Седмицата от Цветница до Великден има особено значение в православния празничен цикъл и

се нарича **"страстна неделя"**, означаваща страдание. Нарича се още и "велика седмица". Това са последните дни от земния живот на Исус.

Седмицата след Великия ден се казва **"Светла седмица"**, защото възкресението на Христос донася просветление за всички. По традиция през празничните дни се посещават родители и кумове, като се носят великденски козунаци и боядисани яйца, за да се засвидетелства обич и почитание. Червените яйца са символ на христовата мъченическа кръв, а козунакът е символ на агнеца божий - Христос.

Лазаровден

Лазаровден се празнува в предпоследната събота преди Великден. На християните той припомня едно от най-големите чудеса, извършени от Христос-Възкресението на Лазар .

На този ден се играят само хора и всички били все отворени. Хората били отворени, защото имало **легенда** за това: Един змей залюбил мома. Когато тя отишла една сутрин да вземе вода от кладенеца в деня на Лазарица, змеят дошъл и я откраднал. Тогава тай я направил змеица, но от кръста надолу. На Лазарицата го помолила да я пусне да слезе на земята да види близките си. Змеят се смилил и я оставил на кладенеца, откъдето я откраднал. Тогава тя се опитала да си захапне опашката и да се изхлузи от змейската кожа, но всички опити били неуспешни. В това време към нея приближили нейните дружки. Момата започнала още по-бързо да се извива към опашката си, но сърцето ѝ не издържало и се пръснало. Така я заварили и нейните приятелки. Тогава се хванали за ръце и заиграли хоро, наподобяващо извивките на змея. Затова кръгът не е затворен.

Цветница

Цветница, празник на цветята

На този ден християнската църква припомня тържественото влизане на Исус Христос в Ерусалим в дните преди еврейската Пасха. Според евангелистите Матей, Марко, Лука, Йоан и Христос влизат в Ерусалим на магаре. Вярващите го посрещат като разстилат пред него дрехите си и клонки от маслина и го възславят като Месиански цар. Най-рано празникът е честван в Ерусалим през IV век. В цялата страна **Цветница** се почита и като голям църковен празник. Сутринта на Цветница църковнослужителите осветяват в църквата върбови клончета. Всички отиват на тържествена служба, вземат от върбовите клонки и ги отнасят в домовете си. Вярва се, че тази осветена върба има предпазна и продуцираща сила. На **Връбница** участвалите в Лазаруването моми отиват на реката (на чешма или кладенец) и пускат по течението на водата пригответените венчета от върба. В Северозападна България и на отделни места в Тракия всяка мома пригитвя специален обреден хляб-кукла, със зальк от който се кумичи (използва се за белег при избор на кумицата). В някои села на Карнобатско кумиченето става с ладийки от царевични листа. Чието венче, зальк, ладийка или друг белег излезе най-напред по течението на водата, тази мома става кумица, кръстница. Тя повежда към своята къща моминското хоро. В дома на кумицата се слага обща трапеза. След гостуването момите говеят на кумицата до Великден, а на този ден всяка лазарка отива у тях с боядисани яйца и специален обреден хляб. Тук кумицата ги освобождава от

Лазаруването е много красив народен обичай. В него участват **лазарки** – така наричат малките момиченца и моми, които нагиздени с пъстри лазарски премени, обхождат в този ден къщите, пеят лазарски песни и танцуват за всеки член от семейството. Най-малките лазарки са шестгодишни. Смята се, че след като са лазарували, те вече са станали големи.

говеенето. Всички моменти от обичая Кумичене се придружават от съответните обредни песни, в които преобладават мотивите за качествата на моми и ергени, за любовта между тях, за предстояща женитба. Според народното поверие, девойка, която е лазарувала и се е кумичила, не може да бъде похитена от змей. Тя вече има право да се моми, да очаква сватове и да се ожени.

Жизнена и силна е народната традиция.

И сега тя носи много радост и красота на народа ни, зарежда с енергия и надежда, дарява обич и закрила на млади и стари.

Боядисването на яйца за Великден датира от дълбока древност. Обредният характер на обичая е във връзка с народната представа за яйцето като оплодителен символ, свързан с цикличността в природата, с възраждането и обовяването ѝ. Традиционната представа за великденските яйца винаги се свързва, както с обредното им предназначение, така и с тяхната украса. Приготвяните яйца са два вида: боядисани в един тон, най-често в червено, и яйца с някакъв рисунък върху тях. Боядисването на яйцата се прави през деня на Велики четвъртък и е задължение на жената. В миналото червената боя е била естествено багрило, приготвяно като растителна отвара. Декорирането на яйца чрез восъчна техника е характерно за цяла България. Най-често стопанката използва восъчна свещ, с която полага върху бялото яйце някакъв примитивен рисунък или изписва букви или имена. Други характерни начини за декориране са:

В **Четвъртък** преди Великден се **боядисват яйца**. Има различни легенди относно възникването на тази традиция. Една от тях е, че когато разпънали Христос на кръста, една кокошка дошла и снесла под него яйце. Стичайки се върху яйцето, кръвта му го обагрила в червено. Затова и първото яйце се боядисва в червено и с него се натъркват бузите на децата за здраве или се чертае кръст по челата им, след което се заравя в нивата за плодородие. Останалите яйца се боядисват в

потопяне на яйцата в боя с някаква мазнина или боядисване на бели яйца, по които предварително са налепени зелени листа от растения. Тези способности се считат за по-нови и нетрадиционни. В традиционната великденска обредност червените яйца имат две основни функции: предпазна и стимулираща. Представата за червеният цвят като защита срещу всякакви злини се пренася и върху яйцето. Затова то се използва като предпазно средство против градушка, против злини и болести. Повсеместно позната е практиката да се натриват бузите на децата с първото червено яйце за здраве. Червените яйца се слагат и върху обредните хлябове, предназначени за кума. Типични великденски практики са захранване на животните с черупките от великденските яйца, заравяне на червено яйце в нивите или под прага на къщата и др. С това се цели предпазване на нивите и домашните от злини и болести и продуциране на здраве и плодородие. Това е пренасяне по магически път на оплодителната сила на яйцето върху земята, като начин за обезпечаване на плодородие. Развитие на традиционния и обреден рисунък на великденските яйца се превръща в художествена дейност. В резултат на това, днес, тяхната украса и употреба е удоволствие и създава празнично настроение.

различни цветове и се рисуват.

Петъкът преди Великден се нарича **„Разпети петък“** или още **„Велики петък“**. Това е времето за душевно пречистване. В този ден не се работи.

В **Страстната събота**, преди изгрев слънце, се месят великденските обредни хлябове и козунаци. С тях хората изразяват почитта си към Спасителя. Хлябът не се реже, а се разчупва, защото се смята, че той има душа.

В **неделя** се ходи на гости на кумовете и кръстниците. Носят се Великденски хлябове и боядисани яйца. На този ден всички се чукат с яйцата, като този, у когото остане здравото яйце, ще бъде най-щастлив през годината.

ИЗДАВА :

Главен редактор: Анатоли Тодоров
Редакционна колегия: Мартин, Калин, Виктория, Дара, Анна,
Консултант: Мариана Кулева
Компютърен дизайн: Мариана Кулева

Адрес на редакцията: град Плевен, ул. „Александър Стамболийски“ 22, тел: 064/ 82-90-43,

E-mail: englishk3@el-soft.com; www.gpche-pl.com/

Гимназия с преподаване на чужди езици, I^а клас